

Obsah

Předmluva	XV
Poděkování	XVII
1. Infekce nervového systému (Dušan Pícha)	1
1.1 Výskyt	1
1.2 Etiologie	1
1.3 Patogeneze	2
1.4 Klinický obraz	3
1.5 Diagnostika klinická	4
1.6 Diagnostika laboratorní	4
1.7 Diferenciální diagnostika	6
1.8 Léčba	6
1.9 Prognóza	8
SPECIÁLNÍ ČÁST	10
1. Hnisavé – purulentní – meningitidy	10
1.1 Meningokoková meningitida	10
1.2 Pneumokoková meningitida	11
1.3 Hemofilová meningitida	11
1.4 Listeriová meningitida	11
1.5 Stafylokoková meningitida	11
1.6 Hnisavé meningitidy vyvolané gramnegativními tyčinkami	11
2. Séropurulentní meningitidy	12
2.1 Séropurulentní meningitidy bakteriální	12
2.2 Séropurulentní meningitidy nebakteriální	13
3. Serózní záněty	14
3.1 Serózní záněty bakteriální	14
3.2 Serózní záněty virového původu	16

4.	Imunopatologické záněty nervového systému	23
4.1	Roztroušená skleróza mozkomíšní	23
4.2	Autoimunitní encefalitidy	23
4.3	Autoimunitní encefalitidy spojené s infekčními nemocemi	24
5.	Parazitární infekce	25
5.1	Toxoplasmóza	25
5.2	Echinokokóza	25
5.3	Cysticerkóza	25
5.4	Cerebrální malárie	26
5.5	Amébová meningoencefalitida	26
6.	Toxoinfekční encefalopatie	27
6.1	Botulismus	27
6.2	Tetanus	27
6.3	Encefalopatie jako projev celkově probíhající infekce	27
2.	Infekce oka (Jan Krásný)	29
2.1	Záněty víček	29
2.2	Záněty spojivek	32
2.3	Záněty očnice	38
2.4	Záněty rohovky	40
2.5	Záněty uvey, sítnice se spoluúčastí sklivce	42
3.	Uzlinový syndrom u dětí (Zuzana Blechová)	47
3.1	Etiologie	47
3.2	Patogeneze	48
3.3	Lymfadenopatie podle lokalizace, klinický obraz	48
3.4	Diagnostika	51
3.5	Diferenciální diagnostika	52
3.6	Léčba	53
3.7	Některé častější lymfadenitidy	53
4.	Respirační infekce u dětí (Marek Štefan)	61
4.1	Akutní rinofaryngitida	61
4.2	Akutní tonzilofaryngitida	62
4.3	Akutní mezotitida	64
4.4	Akutní sinusitida	66
4.5	Akutní laryngotracheobronchitida	67
4.6	Akutní bronchiolitida	68
4.7	Komunitní pneumonie	69
4.8	Chřipka	72
4.9	COVID-19	73

5. Infekce kardiovaskulárního systému u dětí (Kamila Chlumecká)	77
5.1 Infekční endokarditida	77
5.2 Myokarditida	85
5.3 Onemocnění perikardu	91
6. Střevní infekce (Helena Ambrožová)	95
6.1 Bakteriální střevní infekce	98
6.2 Virové střevní infekce	109
6.3 Parazitární střevní infekce	114
7. Infekční onemocnění jater (Helena Ambrožová)	115
7.1 Infekce vyvolané primárně hepatotropními agens	115
7.2 Parainfekční hepatopatie	124
7.3 Hepatopatie neinfekčního původu	129
8. Chronické virové hepatitidy (Jana Moravcová)	131
8.1 Chronická virová hepatitida typu B (VHB)	131
8.2 Chronická virová hepatitida typu D (VHD)	134
8.3 Chronická virová hepatitida typu C (VHC)	135
8.4 Chronická virová hepatitida typu E (VHE)	137
9. Infekce močových cest (Jakub Zieg)	139
9.1 Etiologie	139
9.2 Výskyt	139
9.3 Patogeneze	140
9.4 Klinický obraz	140
9.5 Diagnostika	140
9.6 Diferenciální diagnostika	142
9.7 Léčba a prevence	142
9.8 Komplikace	143
10. Infekce pohybového aparátu u dětí (Monika Frydrychová, Josef Včelák)	147
10.1 Infekce kostí – osteomyelitida	147
10.2 Hnisavý zánět kloubu (pyogenní artritida)	156
10.3 Specifické záněty kostí a kloubů	157
10.4 Lymeská borrelióza	159
10.5 Parainfekční/postinfekční artritida	160

11. Exantémová onemocnění (Dita Smíšková)	163
11.1 Makulopapulózní exantémy	164
11.2 Vezikulární, vezikulopustulózní exantémy	172
11.3 Petechiální a hemoragické exantémy	176
11.4 Další specifické kožní projevy	177
12. Parazitární infekce u dětí (František Stejskal)	181
12.1 Střevní parazitární infekce	181
12.2 Mimostřevní parazitární infekce	192
12.3 Cerkáriová dermatitida (vyrážka z koupání – „swimmer’s itch“)	201
13. Infekce lidským virem imunodeficience (Hanuš Rozsypal)	203
13.1 Výskyt infekce HIV u dětí ve světě a u nás	203
13.2 Vertikální přenos HIV	204
13.3 Etiologie	205
13.4 Patogeneze	205
13.5 Klinický obraz	205
13.6 Diagnostika	211
13.7 Komplikace a následky perinatální infekce HIV	212
13.8 Léčba	212
13.9 Prognóza	214
13.10 Organizace péče	214
14. Kongenitální a perinatální infekce (Dita Smíšková)	217
14.1 Virová agens vyvolávající kongenitální a perinatální infekce	218
14.2 Bakteriální agens vyvolávající kongenitální a perinatální infekce	222
14.3 Parazitární agens vyvolávající kongenitální infekce	225
15. Cestování s dětmi (František Stejskal)	229
15.1 Významná infekční onemocnění u dětí po pobytu v tropech a subtropích	229
15.2 Neinfekční potíže u dětí na cestách	235
15.3 Chronická onemocnění u dětí na cestách	238
16. Antirabická profylaxe (Helena Ambrožová)	239
16.1 Epidemiologie a přenos vztekliny	239
16.2 Výskyt	239
16.3 Patogeneze	240
16.4 Klinický obraz	240
16.5 Diagnostika	240
16.6 Léčba	240
16.7 Prevence a profylaxe	240

17. Očkování dětí (Zuzana Blechová) 243

17.1	Typy používaných očkovacích látek	243
17.2	Nežádoucí reakce po očkování	244
17.3	Očkování rizikových skupin dětí	246
17.4	Pravidelné očkování dětí – očkovací kalendář	246
17.5	Doporučené očkování v očkovacím kalendáři hrazené zdravotními pojišťovnami	252
17.6	Další doporučované očkování v dětském věku	254

Souhrn	257
------------------	-----

Summary	259
-------------------	-----

Seznam zkratk	261
-------------------------	-----

Rejstřík	265
--------------------	-----

Předmluva

Obsah a mák dění

V předmluvě knihy se prolínají dva obory: pediatrie a infekční lékařství. Jejich zvláštností je dělení kapitol nejen podle původců (víry, bakterie), ale podle symptomů, které dané infekce v dětském věku způsobí. Publikace tedy může sloužit současně i jako návod pro diferenciální diagnostiku. Samostatně jsou zahrnuty pouze parazitární infekce. Některé kapitoly zasahují do příbuzných oborů: hepatologie, imunologie, alergologie, revmatologie, ortopedie apod.

Knihu rovněž obsahuje i problematiku HIV infekce a dalších onemocnění souvisejících s kongenitálními a perinatálními infekcemi. Podrobně je na základě dostupných údajů a studií zpracováno téma COVID-19 včetně možnosti očkování. Zmíněn je pro děti typický pediatrický smrtelný multiorgánový syndrom spojený s infekcí SARS-CoV-2.

Za velmi významnou považuji kapitolu o významných parazitárních infekcích s doplněním moderních vyšetřovacích metod a dostupné terapie. V navazujícím textu o symptomatice dětí jsou uvedeny importované infekce, ale také onemocnění vzniká způsobená dopravou, klimatickým měněním i nadměrným slunečním zářením.

O očkování bylo již napsáno mnoho kapitol i celých knih, zde je uveden přehled očkovacích látek a upozornění na stále se měnící očkovací kalendář v České republice. Důraz je kladen na význam očkování v dětské populaci a kapitola obsahuje i návod na očkování rizikových dětí. Podrobně je zpracováno téma vedlejších reakcí po očkování.

Text je srozumitelný, členění kapitol je přehledné. Temnět každá kapitola je doplněna grafy a tabulkami. Kapitoly jsou vypracovány zdatnými odborníky v dané problematice, kteří kromě znalostí „evidence-based“ mají v příslušném oboru i praktické zkušenosti.

Infekční lékařství a pediatrie jsou významné obory, každoročně jsou objevena nová agens a vysvětlen je mnohdy původce již známých klinických syndromů. Kniha je skvělým pedagogickým dílem, které bude jistě vyhledáváno nejen při studiu pregraduálním, ale i postgraduálním. Praktickým pediatrům může posloužit k rychlé orientaci v dané problematice, neboť infekce představují velkou část jejich ambulantní praxe.

doc. MUDr. Lenka Krbková, CSc.
Klinika dětských infekčních nemocí
Fakultní nemocnice Brno

V Brně, listopad 2023